

Productdossier

BESCHERMDE GEOGRAFISCHE AANDUIDING

VOOR

DE MEERLANDER

Oktober 2015

<u>Inhoudsopgave</u>	<u>Blz.</u>
1. De bevoegde dienst	3
2. Aanvragende groepering	3
3. Productcategorie	3
4. Overzicht van het productdossier	3
4.1 Naam	3
4.2 Beschrijving product	3
4.3 Omschrijving geografisch gebied	4
4.4 Bewijs van oorsprong	4
4.5 Werkwijze voor het verkrijgen van het product	5
4.6 Verband met het geografisch gebied	14
4.7 De telersvereniging	14
4.8 Controle	15

Bijlagen:

Bijlage 1 Bemestingswijzer (tevens grondanalyse)	16
Bijlage 2a Verklaring onder ede d.d. 13 november 2009, H. Peters	18
Bijlage 2b Verklaring onder ede d.d. 24 november 2009, P. Blom	20
Bijlage 2c Verklaring onder ede d.d. 17 december 2009 H.J. Luiten/K. van der Veen	22
Bijlage 2d Krantenartikel 1977, exacte datum onbekend	24
Bijlage 2e Krantenartikel 23 augustus 1977	26
Bijlage 3 Brief gemeente Haarlemmermeer, toestemming gebruik gemeentewapen op etikettering van De Meerlander	27
Bijlage 4 Nederlandse aardappelatlas	28
Bijlage 5a Rassenlijst 1947	35
Bijlage 5b Rassenlijst 1975	39

PRODUCTDOSSIER

Beschermde Geografische Aanduiding (BGA) “De Meerlander”

1. Bevoegde dienst van de lidstaat

Ministerie van Economische Zaken
Directie Europees landbouwbeleid en voedselzekerheid
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

2. Aanvragende groepering

Coöperatieve Vereniging De Meerlander
IJweg 760,
2131 LS Hoofddorp (gemeente Haarlemmermeer)

3. Productcategorie

Categorie 1.6 - Groenten, fruit en granen, in ongewijzigde staat of verwerkt

4. Overzicht van het productdossier

4.1. *Naam: De Meerlander*

Het product betreft de voor menselijke consumptie bestemde knollen van *Solanum Tuberosum L.* van het aardappelras “Meerlander.”

4.2. *Beschrijving*

Het ras is ontstaan uit een kruising van de rassen Bevelander en Record en is in 1947 in de handel gebracht. De Meerlander is gekweekt door J.P.G. Könst uit Zwaanshoek en door hem vernoemd naar de plaats waar het ras ontwikkeld is, namelijk de “Haarlemmermeer”.

De Meerlander is een middenvroeg rijpend ras met een goede knolvorm.

De consumptiekwaliteit is uitstekend dankzij het drogestof gehalte en de verschillende kenmerken zoals de licht zilte geur, de milde fluwelen ietwat droge maar toch volle smaak, en de kruimige structuur van de aardappel. Deze kenmerken maken deze aardappel tot een zeer geschikte consumptieaardappel

Fysische kenmerken

De Meerlander heeft een ronde ovale vorm, ondiepe ogen en een gele schilkleur.

De aardappel heeft een lichtgele vleeskleur.

Na bereiding (koken) is de Meerlander een kruimige aardappel (kooktype klasse CD.)

De maat waarin het product aan de consument wordt aangeboden is 40-55 mm.

Chemische kenmerken

Het drogestof gehalte van de aardappel is ongeveer 20%

Organoleptische kenmerken

De smaak van de Meerlander is een milde fluwelen, ietwat droge echter toch volle smaak. De Meerlander heeft een lichte zilte geur.

Verdere kenmerken van de Meerlander:

De Meerlander is gekweekt in de Haarlemmermeer en groeit uitstekend op de kleigrond van dit drooggemaakte gebied.

De Meerlander is een tamelijk duurzame aardappel, onvatbaar voor wratziekte fysio 1 (D1) en A-virus. De aardappel is weinig vatbaar voor *Phytophthora infestans* in de knol en is weinig gevoelig voor inwendige knolgebreken.

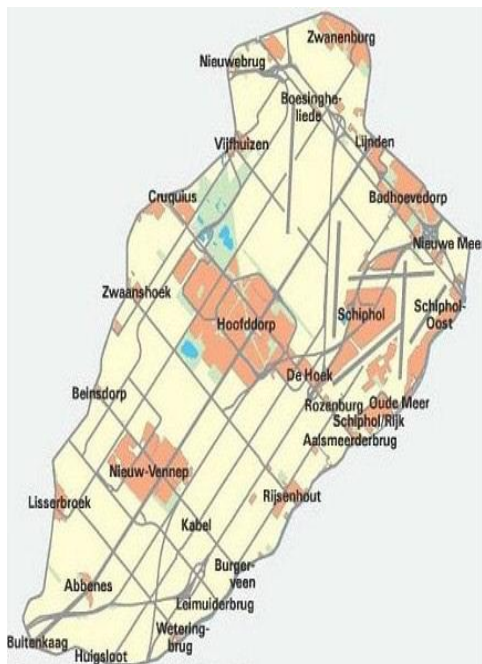
Het loof is stevig, grootbladig en zeer goed dekkend.

De aardappelen worden gepoot in de maanden april of mei.

Rij- en plantafstand bedragen 75 x (28-32)cm, zodat het oogstbare product hoofdzakelijk in de maat 40-55 mm komt te liggen. De bemesting wordt hierop aangepast, met dien verstande dat bij voorkeur organische meststoffen worden gebruikt, zo nodig aangevuld met kunstmeststoffen. De oogstdatum varieert, maar vindt voornamelijk plaats in de maand september.

4.3 Omschrijving geografisch gebied

Het geografische gebied waarin de Meerlander wordt geteeld beperkt zich tot de landbouwgronden gelegen in de Haarlemmermeerpolder, die wordt omsloten door de Ringvaart. Het geografisch gebied beperkt zich dus tot het binnen de Ringvaart gelegen gebied, zoals hieronder weergegeven.

4.4 Bewijs van oorsprong

Voor de BGA “de Meerlander” komen uitsluitend consumptieaardappelen van het ras “Meerlander” in aanmerking. De Meerlander is gekweekt in de Haarlemmermeer en groeit daarom dus uitstekend op de kleigrond van deze droogmakerij..

De gebruikte pootaardappelen dienen NAK gecertificeerd te zijn. Dit garandeert dat het uitgangsmateriaal voldoet aan de wettelijke eisen van gezondheid, raszuiverheid en kwaliteit.

De consumptieaardappelen moeten geteeld worden op voor deze teelt geschikte, goed gedraineerde percelen, die gelegen zijn in de Haarlemmermeer.

De aardappelen worden in het geografisch gebied opgeslagen en gesorteerd omdat dit noodzakelijk is voor het behoud van de bijzondere kenmerken. Hiermee wordt beoogd het mogelijke kwaliteitsverlies door transport en opslag onder minder gunstige omstandigheden tot een minimum te beperken.

4.5. *Werkwijze voor het verkrijgen van het product*

Vorbereiding

- Keuze pootgoed en hoeveelheid
- Aanleveren pootgoed
- Welke percelen
- Analyse grondmonsters
- Bemestingsadvies
- Keuze grondbewerking
- Aanvang werkzaamheden

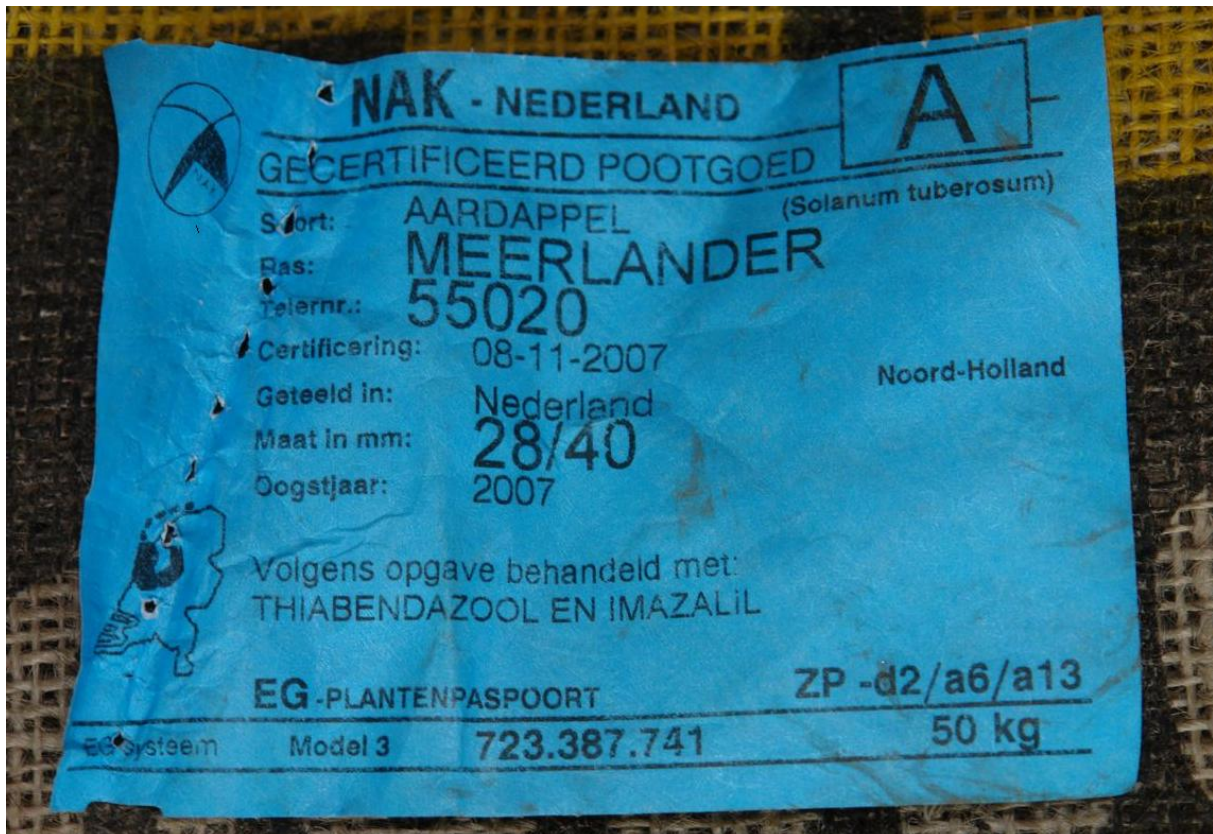
Reeds in de beginfase van de verwerkingscyclus van de Meerlander moet rekening gehouden worden met de kwaliteitskeuring aan het eind van de cyclus: de aflevering van het product.

Alvorens het afleveren geschiedt vindt een certificering plaats door een keuringsinstantie, in dit geval NAK-Agro. In een 3 uur durende audit wordt o.a. gekeken of het product verantwoord en veilig geteeld en verwerkt wordt, de juiste bestrijdingsmiddelen gebruikt, aan Arbo-voorwaarden voldaan, en traceerbaar is.

Keuze pootgoed en hoeveelheid

De te telen oppervlakte Meerlanders hangt af van wat in een seizoen redelijkerwijs afgezet kan worden. Deze oppervlakte kan elk jaar aan verandering onderhevig zijn. De Meerlander is een consumptieaardappel die niet grootschalig geteeld dient te worden. De smaak is exclusief, bijzonder en daar hoort een geschikte grondsoort bij.

Het pootgoed (plantmateriaal) dient van een zuivere kwaliteit te zijn. De hoeveelheid pootaardappelen die door een teler in de Anna Paulownapolder wordt vermeerderd wordt afgestemd met de mogelijke afzet van het ras De Meerlander. Bij voorkeur wordt materiaal van een zo uniform mogelijke partij/maat b.v. 28-35 mm, Klasse A geplant. Van deze maat wordt ongeveer 1400 kg/ha geplant.

NAK-gecertificeerd pootgoed

Aanleveren pootgoed

Het pootgoed wordt een maand voor de verwachte plantdatum geleverd. Dit kan in zakken van 25 kg, 50 kg, in big bags van 1000 kg of los zijn. Te allen tijde wordt er op toegezien dat de verwachte kwaliteit er is. Uiterlijk 1 april van elk jaar dient het pootgoed aangeleverd te worden op een door de Coöperatieve vereniging De Meerlander op te geven adres. De Vereniging bepaalt op welke grond en bij welke telers het plantgoed uitgepoot kan worden.

Welke percelen

De samenstelling van de Haarlemmermeerse zavelgrond geeft de Meerlander zijn karakteristieke licht ziltige smaak. De meest geschikte gronden zijn zavelgronden met een niet te hoog humusgehalte en een niet te hoog lutumgehalte. De Vereniging acht dit van belang om tot een zo goed mogelijke kwaliteit product te komen. De geschikte gronden komen voor in een groot gedeelte van de Haarlemmermeerpolder.

Analyse grondmonsters

Voordat over wordt gegaan tot het toekennen van een perceel dat geschikt kan zijn voor de teelt van De Meerlanders moet de Vereniging beschikken over een uitgebreide grondanalyse zodat zij de grond op basis van betrouwbare gegevens kunnen selecteren. Als een perceel, landbouwer, door de Vereniging geaccepteerd wordt dient een erkend onderzoeksstation een bemestingsadvies te geven. Naar aanleiding van het advies kan de Vereniging daar nog een correctie op uitvoeren indien zij dat van belang acht voor de kwaliteit van het af te leveren product. In het bemestingsadvies is een grondanalyse opgenomen. (In bijlage 1 van dit dossier is het bemestingsadvies opgenomen.)

Bemestingsadvies

De bemesting dient volgens advies uitgevoerd te worden. Aardappelen verdragen een wat lagere zuurgraad van de grond dan diverse andere gewassen. Indien de pH (zuurgraad) aan de hoge kant is dan kan een bemesting met zwavelzure ammoniak beter zijn dan bv.

Kalkammonsalpeter. Vooral op schurftgevoelige grond kan hier resultaat mee geboekt worden. (In bijlage 1 van dit dossier is het bemestingsadvies opgenomen.)

Keuze grondbewerking

De aangewezen teler moet met grote zorg een keuze maken uit het meest optimale moment om de grond te bewerken zodat de aardappelen vanaf het begin goed door kunnen groeien.

Groeistilstand en/of groeivertraging dient voor zover mogelijk voorkomen te worden.

Een goed doorwortelbaar grondprofiel is daarvoor van groot belang.

De grondbewerking kan door verschillende werktuigen gedaan worden.

Er zijn twee categorieën:

- Niet aangedreven werktuigen
- Aangedreven werktuigen.

Van de niet aangedreven werktuigen zijn diverse merken en voorbeelden beschikbaar. Bij een niet te zware grond kan hiermee uitstekend een goed plantbed gemaakt worden.

Aangedreven werktuigen zijn o.a. rotorkoepgen, schudeggen en frezen. Deze groep werktuigen bewerken de grond intensiever. Zij zorgen voor een meer verkruid plantbed dan met een niet aangedreven werktuig te realiseren is. Nadeel van de aangedreven werktuigen kan zijn dat de ondergrond versmeerd. Deze versmering is zeer nadelig voor de groei van de aardappelen en dient dus voorkomen te worden.

Aanvang werkzaamheden

De aanvang van de grondbewerking kan dan ook pas plaatsvinden indien de grond voldoende droog is (dus ook op diepte), zodat de hiervoor beschreven problemen voorkomen kunnen worden.

Bij voorkeur wordt de pootaardappel in onbereden grond gepoot. Als dit niet mogelijk is, moet gezorgd worden dat het bewerken gedaan wordt met een zo laag mogelijke bandenspanning om structuurbederf te voorkomen.

De Teelt

- Plantdichtheid voor optimale sortering
- Aanplanten percelen
- Aanaarden percelen
- Uitvoeren gewasbescherming
- Proefrooien, opbrengst en sortering

Plantdichtheid voor optimale sortering

Omdat het af te leveren product "De Meerlander" in de maat 40-55 dient te vallen moet de plantafstand niet te ruim genomen worden. De potermaat 28-35 mm. kan het beste op 23 cm plantafstand gepoot worden. Een grovere potermaat 35-45 mm vereist een plantafstand van 29 cm. Plant men wijder dan het advies dan loopt men het risico dat de aardappelen te grof groeien. Er zitten dan meer aardappelen in de maat boven 55. Dit geeft meestal wel een hogere kg-opbrengst, maar geen hoger af te leveren product.

Aanplanten percelen

Bij het aanplanten van de percelen is het van belang dat er gecontroleerd wordt of de plantdiepte in orde is. (bovenkant poter net onder het maaiveld) en of de plantafstand klopt volgens het advies van de Vereniging. Deze controle moet regelmatig uitgevoerd worden. Nadat het gehele perceel aangeplant is en de grond voldoende droog is kan begonnen worden met de verdere rugopbouw.

Aanaarden percelen

Dit is noodzakelijk om voldoende grond boven de pootaardappel te krijgen zodat de aardappelen in de rug groeien en niet erbuiten (groene knollen). Groene aardappelen zijn niet meer bruikbaar.

Het op tijd aanaarden kan ook voorkomen dat de grond rond de pootaardappel te snel uitdroogt.

Indien nodig kan beregenen voor een betere kwaliteit en maatsortering zorgen. Regelmatig moet gecontroleerd worden of de aardappelen al opkomen.

Uitvoeren gewasbescherming

Indien men een chemische onkruidbestrijding met een bodemherbicide wil toepassen dient de aardappelrug voldoende bezakt en vochtig te zijn. Deze chemische behandeling dient ruim voor opkomst uitgevoerd te worden en met voor de teelt van aardappelen toegelaten middelen.

Gecontroleerd moet worden of deze middelen geschikt zijn voor het ras De Meerlander. Bij verkeerd of onjuist middelengebruik zal de Vereniging de partij weigeren of dient in overleg een andere afzet gezocht te worden. De gewasbescherming moet zodanig worden uitgevoerd dat het product vrij is van ziektes en plagen zodat een optimaal gewas aardappelen afgeleverd kan worden. Bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen moet te allen tijde de veiligheidstermijn en de gebruiksaanwijzing in acht worden genomen. Bij twijfel zal de Vereniging hier een bindend advies over geven.

Proefrooien, opbrengst en sortering

Na verloop van tijd, aan het einde van het groeiseizoen, dient de teler wekelijks een proefrooing te doen om te kijken of de juiste maatsortering bereikt is. Wanneer dat het geval is dan dient het loof vernietigd of verwijderd te worden zodat de groei stopt.

Bij twijfel is het beter om nog een proefrooing te doen en/of de Vereniging om advies te vragen.

Nadat de aardappelen gestopt zijn met groeien duurt het nog ongeveer twee weken voordat de schil voldoende afgehard is om de aardappelen met de minste oogstrisico's te rooien. Bij het rooien is een voldoende hoge bodemtemperatuur gewenst om stootblauw te voorkomen. Het rooien dient zo zorgvuldig mogelijk geschieden: grote valhoogtes moeten voorkomen worden: de aardappelen moeten "als eieren" worden behandeld.

Als aan al deze voorwaarden wordt voldaan kan een goed verkoopbaar ras aardappelen verwacht worden.

De oogst

- Voorbereiding oogstwerkzaamheden; controle opkomst
- Technische uitvoering oogstmachine
- Organisatie van de oogst (samenwerking)

Voorbereiding oogstwerkzaamheden; controle opkomst

Tijdens het groeiseizoen wordt met regelmaat een plant geroid om een inzicht te krijgen omtrent de knolzetting om zo een beeld te kunnen vormen hoeveel aardappelen tot wasdom kunnen komen en een juiste maat krijgen. Voor de Meerlander is een maat tussen 33 en 60 mm de meest ideale maat om als tafelaardappel aan de consument te kunnen afleveren.

Deze maatvoering gaat in overleg met de verpakker en de afnemer, afgaand op de wensen van de consument. Een te kleine maat wordt door de consument niet als prettig ervaren terwijl een te grote maat voor de verpakker problemen kan geven bij het verpakken.

Loofverwijdering door middel van loofklappen of doodspuiten of een combinatie van beide zorgt ervoor dat de aardappel stopt met groeien en ook niet meer buiten de gewenste maat

groeit. Nadat de definitieve datum van loofverwijdering is vastgesteld kan na een afhardingsperiode van veertien dagen de oogst van de Meerlander beginnen.

Deze afhardingsperiode van veertien dagen is noodzakelijk om de aardappel de kans te geven om een huidvastheid te krijgen zodat beschadigingen van de aardappel tijdens de oogst en de bewaring tot een minimum te kunnen beperken. Stootblauw is een beschadiging die een blauwe plek net onder de schil teweeg brengt die veroorzaakt wordt door een te grote valhoogte of oogsten onder te koude omstandigheden. Omdat de beschadiging net onder de schil zit is deze moeilijk uit te sorteren. Voorkomen is hier de beste keus.

Technische uitvoering oogstmachines

Na de afhardingsperiode van veertien dagen is het weerbericht bepalend of de rooimachine het veld op kan. Een te droge grond kan door harde kluiten juist weer beschadigingen aan de aardappel veroorzaken terwijl bij een te natte grond teveel aarde aan de aardappel blijft hangen wat bij de oogst en de opslag veel extra werk meebrengt. Hierbij is een juiste inschatting van de machinist van de rooimachine en de teler van essentieel belang. Voordat de rooimachine plus alle verdere machines zoals kipwagens en inschuurmachines aan de oogst beginnen, worden deze eerst grondig gereinigd om vermenging met andere aardappelrassen of andere landbouwproducten te vermijden.

Bij het begin en tijdens de oogst wordt de rooimachine maar ook alle machines die bij de oogst gebruikt worden nauwkeurig afgesteld om een zo perfect mogelijk aardappelproduct in de bewaarschuur te krijgen. De afstelling van de rooimachine betreft de juiste rooidiepte om alle aardappelen te rooien. Daarnaast wordt de omtreksnelheid van de zeefbanden, de schudcapaciteit van de zeefbanden, de snelheid van de axiaalrollen en de afvoerband naar de kipwagen zodanig afgesteld zodat beschadigingen tot een minimum beperkt worden.

Omdat de Meerlander het beste groeit op een lichte klei of zavel grond ligt de rijsnelheid van de rooimachine tussen de vier en zeven kilometer per uur en hieraan wordt de snelheid van de zeefbanden ook afgesteld.

De kipwagens die bij het transport van het veld naar de bewaarschuur gebruikt worden zijn voorzien van valbrekers. Dit houdt in dat tijdens het laden de aardappelen een geringe valhoogte hebben en bij het laden op een zachte bodem terecht komen om ook hier de kwaliteit van de aardappel optimaal te houden.

De inschuurmachines die gebruikt worden om de aardappelen vanuit de kipwagen in de bewaarschuur op te slaan worden zo afgesteld dat valhoogtes tot een minimum beperkt blijven. Te hoge valhoogtes kunnen blauwe plekken bij aardappelen veroorzaken wat de kwaliteit erg nadelig beïnvloedt.

Bij de oogst wordt nog niet gekeken naar de maat van de aardappel. Ideaal is om alle aardappelen van het veld naar de bewaarschuur te krijgen om de hergroei van de achtergebleven aardappelen in een volggewas zoveel mogelijk te voorkomen. Het af te leveren product wordt bij het sorteren pas in de juiste maat gesorteerd en afgeleverd.

Oogsten van de Meerlander

Organisatie van de oogst (samenwerking)

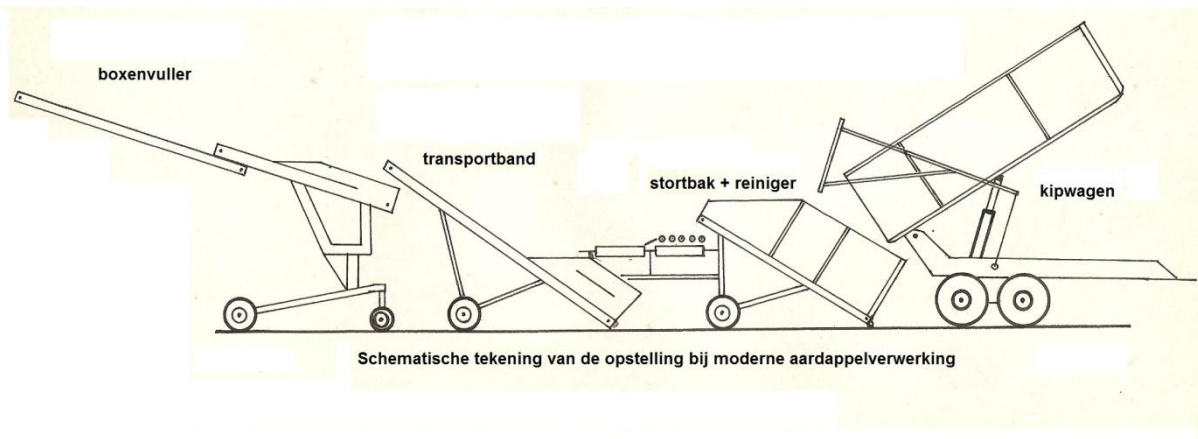
De oogst van de Meerlander is een samenspel van alle mensen die bij de oogst betrokken zijn en zich bewust zijn dat de kwaliteit van de aardappel bij alle oogstwerkzaamheden voorop staat.

Bewaring

- Manier van opslag bijv. storthoogte
- Bewaarcondities; temperatuur, relatieve luchtvochtigheid

Manier van opslag bijv. storthoogte

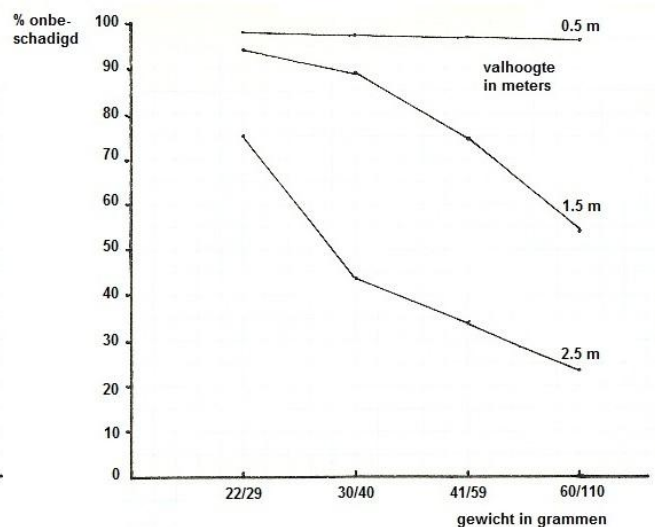
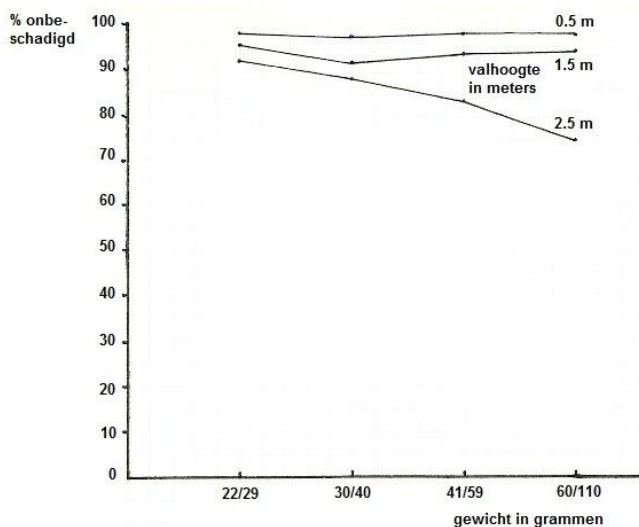
Bij het oogsten worden de aardappelen in een bewaarschuur opgeslagen om daarna gesorteerd en afgeleverd te worden. Bij het opslaan wordt gebruik gemaakt van machines, tezamen inschuurlijn genaamd, die het product van de transportwagens of kipwagens in de bewaarschuur transporteren. Bij de oogst van aardappelen zijn dit een stortbak, transportbanden en een hallenvuller of boxenvuller. Deze machines worden allen aangedreven door elektromotoren.

De stortbak is een machine die de aardappelen vanuit de kipwagens gedoseerd naar de transportbanden brengt en hierbij de eventueel aanhangende grond eruit kan zeven. De transportbanden of duobanden zijn in- en uitschuifbare transportbanden die de aardappelen naar een hallenvuller brengen.

De hallenvuller is een machine die zowel in- als uitschuifbaar is als naar links en rechts kan zwenken zodat deze een hal ook wel box of cel genaamd geheel met aardappelen kan vullen.

Bij het inschuren geldt ook hier dat alle machines zelf maar ook ten opzichte van elkaar zo afgesteld worden dat valhoogtes tot een minimum beperkt worden om schade aan de aardappelen waaronder stootblauw te voorkomen.

Deze tabellen geven grafisch het percentage weer van de onbeschadigde knollen bij verschillende valhoogten en gewichten van de knollen. De linker tabel toont het percentage onbeschadigde aardappelen waar bij de oogst zacht materiaal (meestal rubber of zacht plastic) gebruikt wordt. Dit in tegenstelling tot de rechter tabel waarbij de aardappelen bij de oogst en inschuren met harde materialen (beton, ijzer of hard hout) in aanraking komen. De tabellen geven wel duidelijk aan dat grote valhoogten grote schade aan de aardappelen toebrengen.

Tijdens het inschuren wordt gebruik gemaakt van een antispruitmiddel dat middels een fijne vernevelaar gemonteerd op een van de transportbanden, gedoseerd over de aardappelen

wordt verneveld om spruitvorming in de bewaarperiode tegen te gaan. De hoeveelheid middel is op basis van Grow Stop Ready 100ml per 1000kg product.

Bewaarcondities; temperatuur, relatieve luchtvochtigheid

De bewaarschuur is speciaal ingericht om producten als aardappelen vanaf de oogst tot het moment van afleveren optimaal te kunnen opslaan. Een schuur is daarbij vaak verdeeld in verschillende ruimtes of cellen om meerdere aardappellrassen of andere landbouwproducten separaat te kunnen opslaan om vermenging te voorkomen.

Bij het inschuren zullen de Meerlanders tot een hoogte van vier meter worden opgeslagen. Hiermee wordt bereikt dat per vierkante meter drie ton product opgeslagen ligt. Een hogere opslaghoogte geeft kans op drukplekken wat het uiterlijk van de Meerlander nadelig beïnvloedt.

Een bewaarcel is ingericht met ventilatiekanalen die verse of geconditioneerde lucht middels ventilatoren door het opgeslagen product kunnen blazen. De inlaatlucht kan geregeld worden middels automatisch verstelbare inlaatluiken. Hetzelfde geldt voor de uitlaatlucht. De samenhang tussen de inlaatlucht, uitlaatlucht en ventilatie is de klimaatbeheersing welke in een moderne bewaarcel door een procescomputer gestuurd kan worden. Het voordeel van een procescomputer is dat hij gedurende een volledig etmaal de juiste uren benut om het gewenste klimaat te bereiken of te behouden. Dit is nodig om een evenwichtig klimaat te vormen tijdens het opslagseizoen. De ideale temperatuur ligt tussen 6 en 8 graden Celsius en een luchtvochtigheid van 80%; hierbij blijven de aardappelen in rust en zullen samen met het antispruitmiddel niet kiemen en tot de aflevering in goede conditie blijven. Echter voordat de bewaartemperatuur wordt bereikt wordt eerst een wondhelingsperiode in acht genomen. In deze periode wordt relatief warme en vochtige lucht door de opslag geblazen om eventuele lichte beschadigingen, die tijdens de oogst en het opslaan zijn ontstaan, te laten helen. Deze temperatuur ligt rond de 15 graden Celsius met een luchtvochtigheid van rond de 90%. Deze periode duurt ongeveer tien tot veertien dagen. Daarna wordt de temperatuur en vochtigheid in de opslag langzaam naar de bewaartemperatuur en de gewenste vochtigheid gebracht door de daarop ingestelde procescomputer. Middels een display kunnen de temperatuur en vochtigheid worden afgelezen, daarnaast is het zaak dat ook regelmatig in de cel handmatig controle wordt verricht om de conditie van de aardappel te kunnen beoordelen.

Door de geografische ligging van Haarlemmermeer beschikt met bijna altijd over buitenlucht met de juiste vochtigheidsgraad waardoor de smaak en de kwaliteit van de Meerlander gedurende het gehele verwerkingsproces behouden blijven.

Verwerking

- Uitschuren
- Sorteren op maat
- Uitlezen afval en kwaliteitscontrole bij het uitschuren

Uitschuren

Het zogenaamde uitschuren gaat in etappes, synchroon aan de wekelijkse behoefte van de klant.

De aardappelen worden machinaal opgeschept en door middel van een spijlenzeef ontdaan van de inmiddels opgedroogde aangeplakte aarde.

Sorteren op maat

Vervolgens worden de aardappelen op maat gesorteerd door middel van zeven: de eerste maat is tussen 0 en 38 millimeter; de tweede maat is tussen 38 en 60 millimeter en de derde maat is tussen 60 en 100 millimeter.

Uitlezen afval en kwaliteitscontrole bij het uitschuren

Na het meten komen de aardappelen op een leesband voorbij en ondergaan een optische controle. Hierbij worden beschadigde en misvormde knollen handmatig uit de productstroom verwijderd.

Na deze bewerking vindt wederom een kwaliteitscheck plaats om te kijken of het product tijdens het proces niet beschadigd is.

Gedurende het verwerkingsproces wordt de aardappel met intervallen geventileerd met buitenlucht.

Afleveren

- Kwaliteitscontrole
- Moment afleveren
- Transport

Kwaliteitscontrole

Alvorens de verwerking start wordt het product samen met de afnemer getoetst op kwaliteit. De smaak wordt geproefd en de kruimigheid wordt beoordeeld door middel van een kookproef. Weersinvloeden gedurende het groeiseizoen hebben invloed op de interne kwaliteit en het kookgedrag, smaak en kruimigheid van de knol.

Ook wordt er naar stootblauw gekeken, door een aantal knollen te schillen. Stootblauw ontstaat wanneer een aardappel te ruw behandeld wordt. Dan beschadigen de celwanden en ontstaan er donkere vlekken onder de schil. In Haarlemmermeer is dat risico minder groot, omdat de Haarlemmermeerse grond over het algemeen genoeg kalium bevat, wat de weerstand tegen stootblauw vergroot. En omdat de grond makkelijk zeeft, waardoor er minder intensief gereinigd hoeft te worden tijdens oogst en verwerking

Alvorens het afleveren geschiedt vindt een certificering plaats door een keuringsinstantie, in dit geval NAK-Agro. In een 3 uur durende audit wordt o.a. gekeken of het product verantwoord en veilig geteeld en verwerkt wordt, de juiste bestrijdingsmiddelen zijn gebruikt, aan Arbo-voorwaarden is voldaan, en traceerbaar is. Dit mede met het oog op ketenaansprakelijkheid. Met een deel van deze eisen moet al rekening gehouden worden op het moment van poten van de Meerlander.

De traceerbaarheid wordt onderbouwd met topografische kaarten van de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken waarmee aangetoond wordt waar en op welk perceel de aardappel gegroeid is.

Wanneer alle bevindingen positief zijn krijgt de partij een zogenaamd GLOBAL GAP certificaat, hiermee is het voor alle retailers in Europa toegestaan dit product te verkopen

Moment van afleveren

De afleverperiode van de Meerlanders, een typische winteraardappel, begint in oktober waarbij steeds een bepaalde hoeveelheid die door de verpakker wordt gewenst gesorteerd en klaargemaakt. In samenspraak met de verpakker en de afnemer wordt er naar gestreefd om eind februari of begin maart de laatste Meerlanders af te leveren.

De verkoop start rond eerste week oktober. Rond die tijd worden er afspraken gemaakt met afnemers omtrent prijs, wekelijks volume en sortering.

Transport

De gesorteerde aardappelen worden in kisten van 1200 kilo geladen omdat ze dan, in tegenstelling tot bulktransport, het minst te lijden hebben van het vervoer.

Alvorens de aardappelen het bedrijf van de teler verlaten op weg naar de afnemer vindt nog een laatste kwaliteitscontrole plaats om zeker te zijn dat het product zonder beschadigingen en met behoud van de karakteristieke eigenschappen zijn weg naar de afnemer vindt.

4.6 *Verband met het geografisch gebied*

De Meerlander is als zelfstandig ras in 1936 ontwikkeld in de Haarlemmermeer door J.P.G. Könst uit een kruising van de rassen Bevelander en Record. De reden dat het ras de naam Meerlander draagt is gelegen in het feit dat de heer Könst het ras vernoemd heeft naar het gebied waar het ontwikkeld is namelijk de "Haarlemmermeer". Het ras is in 1947 voor het eerst op de Nederlandse Rassenlijst beschreven. Sindsdien is het hoofdteeltgebied met name de Haarlemmermeer geweest.

De kenmerken van de Meerlander zoals geur, smaak, kleur van zowel het vruchtvlees als van de schil, worden niet alleen door de genetische opmaak bepaald, maar ook door het milieu waarin de teelt plaatsvindt (bodem, klimaat, teelt- en bewaartechnieken) waardoor het verband tussen de „Meerlander” en de Haarlemmermeer duidelijk wordt.

De morfologische kenmerken van de bodem, met name de kalkarme, humusrijke zavel- en kleigrond, zorgen voor zeer gunstige omstandigheden voor de ontwikkeling van het product. Dankzij dit speciale milieu, dat een samenspel is van bodem (pedologische en hydrografische aspecten), klimaat (koel, regelmatige regenval en aanlandige winden) en de geografische ligging (gemiddeld 15-20 km van de Noordzee) van het gebied, komen de eigenschappen van het ras optimaal tot zijn recht.

De aardappelteelt is sinds lange tijd verbonden met het grondgebied van de Haarlemmermeer. Dit is vooral te danken aan de bijzondere bodemkenmerken, de speciale kwalitatieve en organoleptische kenmerken van de Meerlander en de traditionele teelttechnieken die de telers toepassen. De teelt van aardappelen is in deze polder dan ook altijd een belangrijke economische factor geweest. Zeker sinds de opname op de rassenlijst in 1947 is de teelt van de Meerlander sterk toegenomen.

Vanaf eind jaren '50 werden steeds meer coöperaties actief in de verkoop van het pootgoed van de Meerlander, zodanig dat uiteindelijk per jaar bijna vierhonderd ton pootaardappelen in de Haarlemmermeer werd afgezet ten behoeve van de teelt van consumptieaardappelen. Deze werden door in die tijd bekende aardappelhandelaren in de regio verkocht. Sindsdien is het ras altijd in een beperkte omvang geproduceerd en heeft het als streekproduct nog steeds een belangrijke functie.

Rondom de start van de oogst van de Meerlander (eind augustus) wordt al jaren een aantal festiviteiten georganiseerd om de nieuwe oogst te vieren, zoals een groot diner met de Meerlander in de hoofdrol en een veiling van het eerste mud.,

Niet voor niets zorgt de jaarlijkse oogst bij de oudste bewoners van de Haarlemmermeer nog voor weemoed en reflectie, wat het een culinair onderdeel maakt van de inmiddels vrijwel verdwenen lokale cultuur.

4.7 *De telersvereniging*

De coöperatie heeft ten doel; te voorzien in de behartiging en verzorging van o.a. de bedrijfsbelangen van haar leden ten aanzien van de teelt van , verwerking van en handel in aardappelen van het aardappelras. "De Meerlander"

4.8 Controle

Het Kwaliteits Controle Bureau (KCB) is verantwoordelijk voor de controle op de BGA “De Meerlander”.

Postadres: Postbus 43133

2504 AC 's-Gravenhage

Bezoekadres: Platinaweg 10

2544 EZ 's-Gravenhage

Tel: 070 - 30 88 00 0

E-mail: kcb@kcb.nl

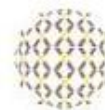
www.kcb.nl

Bijlage 1 Bemestingswijzer (tevens grondanalyse)

Akker-/tuintbouw

1

Postbus 170
NL - 6700 AD Wageningen

T monstername: Dick Hulberts: 0652002131
T klantenservice: +31 (0)88 876 1010
E klantenservice@blgg.agroxpertus.nl
I blgg.agroxpertus.nl

Onderzoek - Onderzoek-/ordernr: 559240/003071201 Datum monstername: 22-02-2013 Datum verslag: 19-03-2013

Resultaat hoofdelement	Eenheid	Resultaat	Gem.*	Streeftraject	Streeftraject				
					laag	vrij laag	goed	vrij hoog	hoog
Stikstof-totaal	mg N/kg	1140							
	C/N-ratio	11	11	13 - 17					
	N-leverend vermogen	kg N/ha	57	116	93 - 147				
Zwavel-totaal	mg S/kg	420							
	C/S-ratio	29		50 - 75					
	S-leverend vermogen	kg S/ha	26	32	20 - 30				
P-beschikbaar	mg P/kg	1,9	2,1	1,0 - 2,4					
	P-bodemvoorraad (P-A)	mg P ₂ O ₅ /100 g	51	54	27 - 47				
	P-buffering		27		17 - 27				
	Pw	mg P ₂ O ₅ /l	43						
K-beschikbaar	mg K/kg	50		70 - 110					
	K-getal	14	24						
	K-bodemvoorraad	mmol+/kg	3,4		2,7 - 3,9				
Ca-beschikbaar	kg Ca/ha	98		220 - 513					
	Ca-bodemvoorraad	kg Ca/ha	6370		5230 - 7845				
Mg-beschikbaar	mg Mg/kg	41	127	49 - 82					
fysisch	Na-beschikbaar	mg Na/kg	8	30	37 - 60				
	Zuurgraad (pH)		7,2	7,1	> 6,3				
	C-organisch	%	1,2						
	Organische stof	%	2,4	5,6					
C-anorganisch	%	0,67							
	Koolzure kalk	% CaCO ₃	4,9						
	Klei	%	12	21					
Silt	%	27							
Zand	%	54							
biologisch	Klei-humus (CEC)	mmol+/kg	112	204	> 96				
	CEC-bezetting	%	100	89	> 95				
	Bodemleven	mg N/kg	29		60 - 80				

* Dit zijn regio gemiddelden. Meer informatie staat bij onderdeel Gemiddelde.

Pagina: 1
Totaal aantal pagina's: 6
559240, 19-03-2013

Dit rapport is vrijgegeven onder verantwoordelijkheid van drs J.P. Dekkers, directeur Operatiemanager.
Op dit moment worden voor de uitvoering van de Algemene Voorwaarden van de bemestingswijzer.
Op verzoek worden deze en/of de specificaties van de analysemethoden toegezonden.
BLGG AgroXpertus aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade van welke aard ook voortvloeiend
uit het gebruik van data of resultaten BLGG AgroXpertus verspreide analysesresultaten en/of adviezen.
BLGG AgroXpertus is ingeschreven in het IVA-register voor testlaboratoria zoals nader omschreven
in de wetgeving onder nr. L122 voor uitbesteding de marktanalyse en/of de analysemethoden.

Advies in kg per ha per jaar	Frequentie	Gewas	Adviesgift	Afvoer		
	per jaar		10			
			Deze gift kunt u als correctie op de basisgift toepassen. Zie voor meer info de toelichting.			
Sulfaat (SO ₃)	per jaar	Consumptie-aardappelen	0	58		
		Suikerbieten	0	100		
		Wintertarwe	0	50		
Fosfaat (P ₂ O ₅)	per jaar	Consumptie-aardappelen	55	55		
		Suikerbieten	55	55		
		Wintertarwe	90	90		
Kali (K ₂ O)	per jaar	Consumptie-aardappelen	325	255		
		Suikerbieten	220	150		
		Wintertarwe	200	130		
Calcium (CaO)	per jaar	Consumptie-aardappelen	195			
		Suikerbieten	160			
		Wintertarwe	140			
Magnesium (MgO)	per jaar		2013	2014	2015	2016
		Consumptie-aardappelen	40	65	65	65
		Suikerbieten	40	65	65	65
		Wintertarwe	40	65	65	65
Kalk (nw)	eenmalig		0			
			De kalkgift is gebaseerd op een optimale pH van 6,3			

In/2008.000766.01

VERKLARING

Heden, dertien november tweeduizend negen is voor mij, mr. Leendert van der Niet, notaris met plaats van vestiging de gemeente Haarlemmermeer, verschenen: de heer HENDRIK PETERS, geboren te Woubrugge op tien november negentienhonderd tweeëntwintig, wonende te Nieuw-Vennep, Hoofdweg 1284 A, zich legitimerende aan de hand van zijn rijbewijs met kenmerk 3331160763 afgegeven te Haarlemmermeer op drieëntwintig mei tweeduizend zes, gehuwd; De verschenen persoon heeft verklaard dat hij in de periode vanaf negentienhonderd zevenenvijftig tot midden jaren zeventig actief is geweest in de handel van pootgoed van het aardappelras Meerlander. Nadat het ras in het jaar negentienhonderd zeven en veertig op de twee en twintigste (22ste) Beschrijvende Rassenlijst voor Landbouwgewassen was gekomen, kwam het onder de aandacht van mijn vader, de heer Peters senior. In die tijd werd wekelijks een Landbouwbeurs gehouden in Hotel De Beurs in Hoofddorp, alwaar mijn vader in contact kwam met de kweker van het ras de heer J.P.G. Könst. Dit resulteerde in een exclusieve vertegenwoordiging van het ras Meerlander door Peters' Zaadhandel vanaf negentienhonderd zeven en vijftig. Later werden meer coöperaties actief in de verkoop van pootgoed, onder andere de MECO (Haarlemmermeer) en de ZWM (Noordoostpolder). Vanaf het jaar negentienhonderd zeven en vijftig werd er jaarlijks ongeveer driehonderd tot vierhonderd ton pootgoed van het ras afgezet, voor een groot gedeelte in de Haarlemmermeer voor de teelt en afzet van consumptie aardappelen in de regio. Voor de afzet van deze "Meerlanders" speelden een aantal bedrijven een belangrijke rol, zoals de Firma Loogman uit Amsterdam, Vastenhout waarvan de vestigingsplaats mij niet meer bekend is en Koolhaas uit Leimuiden. Vervolgens heeft de comparant in handen van mij, notaris, de eed afgelegd als bedoeld in de Wet Vorm van Eed, dat bovenomschreven verklaring geheel in overeenstemming is met de waarheid.

WOONPLAATSKEUZE

Terzake van de uitvoering van deze akte wordt woonplaats gekozen ten kantore van de bewaarder van deze akte. WAARVAN AKTE is verleden te Haarlemmermeer op de datum in het hoofd van deze akte vermeld. De verschenen persoon is mij, notaris, bekend en de identiteit van de bij deze akte betrokken comparant is door mij, notaris, aan de hand van de hiervoor gemelde en daartoe bestemde documenten vastgesteld. De zakelijke inhoud van de akte is aan de verschenen persoon opgegeven en toegelicht. De verschenen persoon heeft verklaard op volledige voorlezing van de akte geen prijs te stellen, tijdig voor het verlijden van de inhoud van de akte te hebben kennis genomen en te zijn geweest op de gevolgen, die voor de verschenen persoon uit de akte voortvloeien. Deze akte is beperkt voorgelezen en onmiddellijk daarna ondertekend, eerst door de verschenen persoon en vervolgens door

In/2008.000766.01

2

mij, notaris
(Volgt ondertekening)

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT

In/2008.000766.01

VERKLARING

Heden, vierentwintig november tweeduizend negen is voor mij, mr. Leendert van der Niet, notaris met plaats van vestiging de gemeente Haarlemmermeer, verschenen: de heer PHILIPPUS **BLOM**, geboren te Haarlemmermeer op zevenentwintig maart negentienhonderd tweeënvijftig, wonende te 2131 LS Hoofddorp, IJweg 760, gehuwd, zich legitimerende aan de hand van zijn paspoort met kenmerk NY98HF046, afgegeven te Haarlemmermeer op vierentwintig februari tweeduizend negen, gehuwd;

De verschenen persoon heeft verklaard:

Mijn vader Willem Blom, geboren op negenentwintig november negentienhonderd zestien en overleden op dertien februari tweeduizend drie, is met de teelt van De Meerlanders begonnen in het jaar negentienhonderd drie en zestig op verzoek van een handelaar uit Westbroek in de provincie Utrecht.

Deze handelaar, de heer W. Wajer, overleden op tien maart negentienhonderd negen en negentig, haalde voor die tijd de Meerlanders in de Houtrakpolder (zware kleigrond) en was niet tevreden over de kwaliteit. De kwaliteit die mijn vader en later ikzelf kon leveren was wel naar volle tevredenheid.

De zavelgronden in de Haarlemmermeer bleken voor het ras De Meerlanders veel geschikter. De teelt hebben we in het jaar negentienhonderd zes en negentig gestaakt omdat het pootgoed steeds lastiger verkrijgbaar was en omdat andere rassen een hogere opbrengst gaven.

In de periode van de teelt van de Meerlanders was dit ras minder gevoelig voor de aardappelziekte phytophthora dan bijvoorbeeld Bintje. Hoe het ras op de nieuwe fysio's van de aardappelziekte reageert, hebben we nog niet getest.

In het jaar tweeduizend acht hebben we als MeerBoeren Vereniging één hectare geteeld en afgezet naar de supermarkt. Dit is naar volle tevredenheid van zowel de teler als de consument verlopen.

In het jaar tweeduizend negen 2009 hebben we vier hectare uitgezet. Als vereniging gaan we heel zorgvuldig om met de locatie waar de Meerlanders geteeld gaan worden omdat de kwaliteit van de grond zeer bepalend is voor het af te leveren product.

Vervolgens heeft de comparant in handen van mij, notaris, de eed afgelegd als bedoeld in de Wet Vorm van Eed, dat bovenomschreven verklaring geheel in overeenstemming is met de waarheid.

WOONPLAATSKEUZE

Terzake van de uitvoering van deze akte wordt woonplaats gekozen ten kantore van de bewaarder van deze akte.

WAARVAN AKTE is verleden te Haarlemmermeer op de datum in het hoofd van deze akte vermeld.

De verschenen persoon is mij, notaris, bekend en de identiteit van de bij deze akte betrokken comparant is door mij, notaris, aan de hand van de hiervoor gemelde en daartoe bestemde documenten vastgesteld. De zakelijke inhoud van de akte is aan de

In/2008.000766.01

2
verschenen persoon opgegeven en toegelicht. De verschenen persoon heeft verklaard op volledige voorlezing van de akte geen prijs te stellen, tijdig voor het verlijden van de inhoud van de akte te hebben kennis genomen en te zijn geweest op de gevolgen, die voor de verschenen persoon uit de akte voortvloeien. Deze akte is beperkt voorgelezen en onmiddellijk daarna ondertekend, eerst door de verschenen persoon en vervolgens door mij, notaris
(Volgt ondertekening)

UITGEGEVEN VOOR AFSCRIFT

In/2008.000766.01

VERKLARING

Heden, zeventien december tweeduizend negen zijn voor mij, mr. Leendert van der Niet, notaris met plaats van vestiging de gemeente Haarlemmermeer, verschenen:

1. de heer HENDRIK JAN LUITEN, geboren te Aalten op zes maart negentienhonderd vijfendertig, zich legitimerende aan de hand van paspoort met kenmerk NK9686963, afgegeven te Doetinchem op vijftien mei tweeduizend zes, wonende te 7007 HG Doetinchem, Donaudal 112, gehuwd;
2. de heer KLAAS VAN DER VEEN, geboren in de Noordoostelijke Polder op twee mei negentienhonderd zevenenveertig, zich legitimerende aan de hand van paspoort met kenmerk NTLHL9CL7, afgegeven te Haarlemmermeer op zevenentwintig april tweeduizend negen, wonende te 2133 DN Hoofddorp, Bandholm 128, gehuwd.

De comparanten verklaarden beiden werkzaam te zijn geweest bij MECO te Burgerveen, een Coöperatieve Landbouw aan- en Verkoopvereniging, werkzaam in de Haarlemmermeer polder en aangrenzende gebieden.

De comparant sub 1 was daar in loondienst van negentienhonderd zestig tot negentienhonderd drie en negentig. De comparant sub 2 van negentienhonderd negenenzestig tot negentienhonderd zesentachtig.

Genoemde Coöperatie vervulde een belangrijke positie bij de toelevering van pootaardappelen aan aangesloten leden, maar ook aan niet-leden in haar werkgebied.

Het ras Meerlander is in die jaren een veelgevraagd ras geweest met daarbij de opmerking dat het ras rond negentienhonderd zestig zijn grootste areaal kende.

Het ras werd nadien vooral verkocht aan telers, die zich bezig hielden met "huisverkoop". In deze markt geldt het principe "voor elck wat wils".

Om zo goed mogelijk aan ieders wensen te kunnen voldoen, werd een breder rassenpakket gevoerd, maar zeker is dat het ras Meerlander hierin een prominente rol vervulde.

Vervolgens hebben de comparanten in handen van mij, notaris, de eed afgelegd als bedoeld in de Wet Vorm van Eed, dat bovenomschreven verklaring geheel in overeenstemming is met de waarheid.

WOONPLAATSKEUZE

Terzake van de uitvoering van deze akte wordt woonplaats gekozen ten kantore van de bewaarder van deze akte.

WAARVAN AKTE is verleden te Haarlemmermeer op de datum in het hoofd van deze akte vermeld.

De verschenen personen zijn mij, notaris, bekend en de identiteit van de bij deze akte betrokken comparanten is door mij, notaris, aan de hand van de hiervoor gemelde en daartoe bestemde documenten vastgesteld. De zakelijke inhoud van de akte is aan de verschenen personen opgegeven en toegelicht. De verschenen personen hebben eenparig verklaard op volledige voorlezing van de akte geen prijs te stellen, tijdig voor het verlijden van de inhoud van de akte te hebben kennis genomen en te zijn gewezen op de

In/2008.000766.01

2

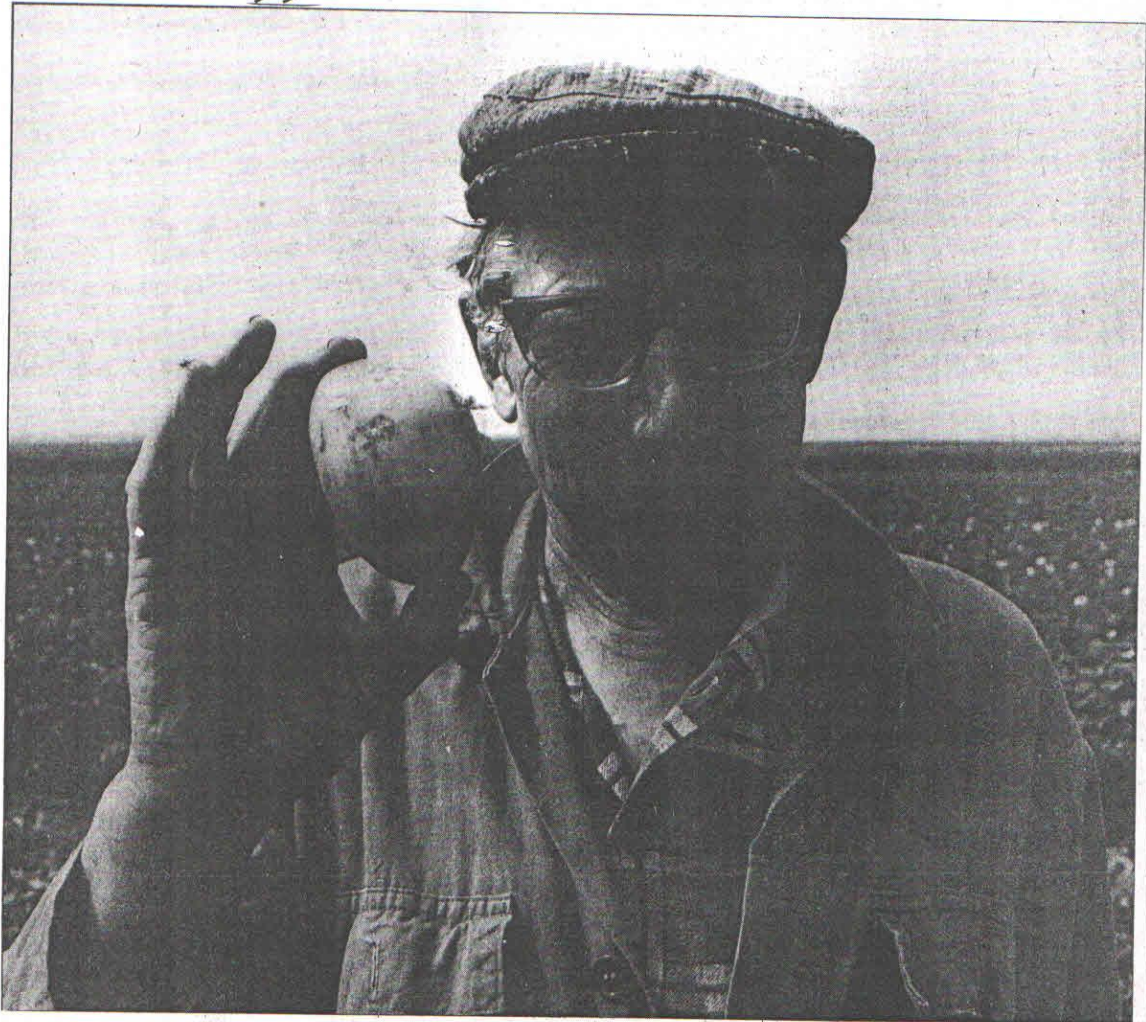
gevolgen, die voor de verschenen personen uit de akte voortvloeien. Deze akte is beperkt voorgelezen en onmiddellijk daarna ondertekend, eerst door de verschenen personen en vervolgens door mij, notaris
(Volgt ondertekening)

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT

1977

Jan Könst, de vader van „de meerlander”

Kent U het verschil tussen Bevelanders, Bintjes en Meerlanders? De heer J. P. G. Könst, Spieringweg 972, wel. Deze 64-jarige agrariër stond aan de wieg van de Meerlander, een midden-vroege aardappel, blank, stevig en met een uitgesproken smaak. Een echte Meerlander (zie ook

gerijë), Bangladesh, Sri Lanka, Cuba en vele landen in het Zuid-Amerikaanse kontinent. Een verrassende vorm van ontwikkelingshulp, die bovendien is afgestemd op de eisen en eetgewoonten van het land. Dichter bij huis is de heer

't Brillen Centrum

Kent U het verschil tussen Bevelanders, Bintjes en Meerlanders? De heer J. P. G. Könst, Spieringweg 972, wel. Deze 64-jarige agrariër stond aan de wieg van de Meerlander, een midden-vroege aardappel, blank, stevig en met een uitgesproken smaak. Een echte Meer-bewoner, net als de heer Könst zelf. Al op jeugdige leeftijd raakte hij geïnteresseerd in de ontwikkeling en veredeling van aardappellrassen en dat is tot op de dag van vandaag zo gebleven. In 1936 kwam de kruising tot stand die uiteindelijk de Meerlander zou voortbrengen, in 1947 werd deze nieuwe loot aan de aardappelstam genoteerd door het Rijksinstituut voor Landbouwgewassen te Wageningen.

De Meerlander is niet de enige bijdrage van de heer Könst op het gebied van het ontwikkelen van nieuwe aardappellrassen. Op zijn 29 ha. tellende bedrijf staat een „kinderkamer“, een broeikas waarin vrijwel dagelijks nieuwe kruisingen tot stand komen, tot een totaal van ± 150 per jaar. Allen ondergaan een strenge selectie alvorens te worden getest op proefvelden te Wageningen en Friesland. Dit selectieproces vraagt grote deskundigheid en een scherp oog voor het „karakter“ van de aardappel. De heer Könst: „Zoals kinderen uit eenzelfde gezin ieder hun eigen karakter hebben, zo is iedere aardappelplant anders. Geen twee hetzelfde“. Zijn eigen kinderen zijn nauw betrokken bij het bedrijf. Verschillende hebben hun naam geleend aan nieuwe aardappellrassen en zoon Jan werkt met vader samen. De jongsten houden het bij handje helpen en hebben voorlopig andere toekomstplannen dan aardappels. Vader en zoon Könst maken bovendien deel uit van een combinatie van 15 aardappelkwekers, aangesloten bij de coöperatie Agrico, die hun pootgoed beproeft en exporteert naar alle delen van de wereld. Zoals Noord-Afrika (met name Al-

gerijë), Bangladesh, Sri Lanka, Cuba en vele landen in het Zuid-Amerikaanse continent. Een verrassende vorm van ontwikkelingshulp, die bovendien is afgestemd op de eisen en eetgewoonten van het land. Dichter bij huis is de heer Könst zeer populair in Engeland. Of liever zijn schepping de WILJA-aardappel, een stevige consumptie-aardappel, die zijn weg naar menige Engelse keuken vindt. Het echtpaar Könst bewaart goede herinneringen aan een bezoek aan Engeland. Op uitnodiging van een engels landbouwenootschap waren zij te gast bij een groots opgezette campagne voor de WILJA, waarbij de heer Könst danig in het zonnetje werd gezet.

Het telen van een nieuw aardappellras gaat gepaard met eindeloze selecties, moedwillige besmettingen en vraagt konstante aandacht. Aandacht die blijkt uit de prachtig onderhouden velden rond de boerderij van de familie Könst. De nieuwe rassen moeten bestendig zijn tegen gevreesde ziekten als b.v. aardappelmoeheid. In tegenstelling tot het woord gaat het bij deze ziekte om uiterst aktieve kleine diertjes, aaltjes zeg de heer Könst, die de wortels van de plant aantasten. Met enig hartzeer, maar vastberaden verijdert dhr. Könst de zwakke broeders; hij streeft naar een konstante hoge kwaliteit. Dat de smaak niet wordt vergeten bewijst de tongtest. Die neemt de familie Könst zelf. In een speciale pan, voorzien van vakken, worden de verschillende soorten aardappels gekookt en vervolgens zorgvuldig geproefd. Cijfers worden gegeven voor eigenschappen als smaak, kleur, substantie en „kookgedrag“. Alleen de beste cijferlijsten vinden hun weg naar tafels over de gehele wereld. Wie nu denkt dat ze bij de familie Könst geen aardappel meer kunnen zien, heeft het mis. Als geen ander weten zij de smaak van een goede aardappel te waarden.

't Brillen Centrum snel en goed

- De modernste apparatuur
 - Vakkundig
- Razend snel met leveren
 - Keus uit meer dan 2000 modellen
 - Gratis ogentest
- Speciale afd. kontaklenzen

Grootste Brillenspecialzaak
van de Haarlemmermeer

WINKELCENTRUM
„DE MARKTHOF“
Hoofddorp

Middenstanders in Hoofddorp zeggen het met bloemen

Middenstanders in Hoofddorp hebben ingehaakt op een Bloemenaktie waarbij zij wekelijks aan 5 gezinnen in hun dorp zo maar een fraai boeket bloemen gaan aanbieden. Iedereen in Hoofddorp komt hiervoor in aanmerking zonder enige koopverplichting dus zo maar een leuk gebaar. Mocht er in de komende maanden een bloemenleverancier bij u op de stoep staan met een bloemetje, denkt u dan niet meteen spijtig dat het toch wel voor de bureu zal zijn. De bloemenverassing kan dit keer echt voor u zijn. Deze aktie duurt een jaar lang, zodat 260 gezinnen in het komend jaar verrast worden door onderstaande zaken:

Verkaik verf-glas-behang
Marktplein 46, tel. 17385.

Interieurverzorging „De Meer“
Marktplein 50-52

Optiek Nu, Jan Oostman
Marktlaan 6

Hulst Herenmode
Marktplein tel. 16419

Wakkers Coiffures en Wakkers
wolhandwerkspecialzaak

23 augustus 1977

NOORD-HO

JAN KÖNST UIT HAARLEMMERMEER KWEEKT NI Steeds 'n andere pie

HAARLEMMERMEER — Aardappels beheersen het leven van boer Jan Könst en zijn gelijknamige zoon. Dagelijks zijn ze op hun boerderij aan de Spieringweg in de zuidpunt van de Haarlemmermeer aan het speuren naar nieuwe rassen, aan het kruisen, poten, rooien en proeven.

Officieel houden ze zich bezig met aardappelveredeling, maar zelf praten ze over kweken. Terwijl we uitkijken over een veldje waar naar schatting 20.000 verschillende aardappelrassen groeien zegt boer Jan: „Er is voortdurend behoefte aan nieuwe rassen. Oude rassen verdwijnen na verloop van tijd weer. Vaak ook, omdat ze dan niet meer bestand zijn tegen ziekten. Slechts enkele soorten houden het langer uit!”

Eén daarvan is „de Meerlander” een creatie van Jan Könst. „In 1936 ben ik gaan kruisen en in 1937 had ik de Meerlanders zoals we hem nu nog kennen. Maar voordat het zover was is er heel wat gebeurd. Er zijn uitgebreide veredelingsproeven genomen en in 1947 was het zover dat die op de rassenlijst van de pootaardappelen in Wageningen werd geplaatst”, aldus Könst die vindt dat de Meerlander het best heeft gedaan. Het bewijs daarvan zijn de vele borden die men nu nog overal bij boeren tegenkomt met de vermelding: Meerlanders te koop.

Plezier

„Het schenkt me inderdaad nog veel plezier als ik dat zie, hoewel ik er zakelijk geen belang meer bij heb. Na 25 jaar vervallen namelijk de licensierechten en vang je er niets meer voor. Op z'n toppunt bestond 4 procent van alle in ons land verbouwde aardappels uit Meerlanders. Nu is dat teruggelopen tot 0,3 procent. Het lijken kleine percentages, maar als u bedenkt dat er honderden rassen worden verbouwd, dan is het nog vrij veel. „Het is typisch een aardappel voor de binnenlandse consumptie. De Meerlander heeft een uitgesproken smaak en behoort niet tot de meligste soorten. Het is er één van een soort waarvan je aan tafel zegt: lekker, ik neem nóg een aardappeltje”.

Administratie

Vader Jan is al vanaf z'n acht-tiende jaar bezig met het verede-

door NICO VAN DER MAAT

len van aardappelen. Nu werkt ook zijn zoon Jan er enthousiast aan mee en het tweetal heeft daar het hele jaar door de handen aan vol. De gigantische administratie is nodig om alle kruisingen te registreren. In hun opslagruimten staan honderden bakken aardappels, allemaal nieuwe rassen die nog verder moeten worden uitgetest.

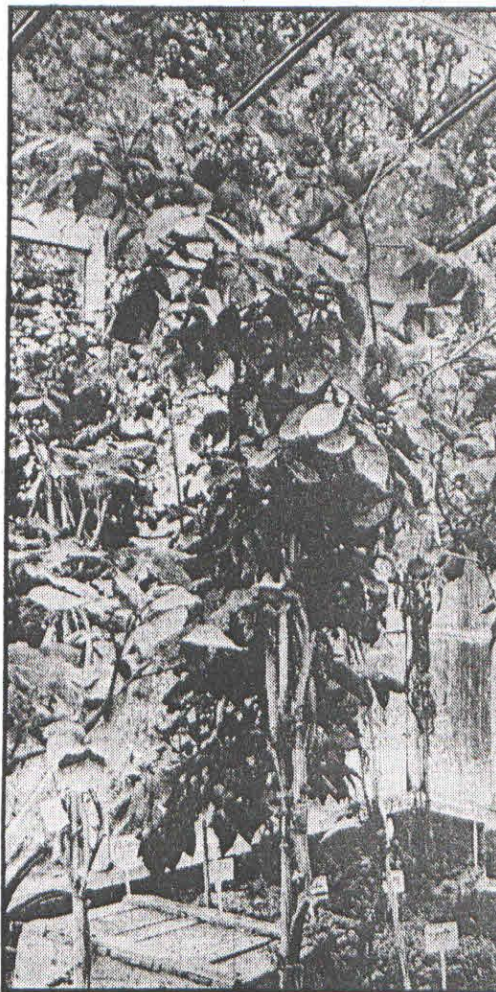
„Ja, er komt heel wat voor kijken. Het begint eigenlijk zo in dit kleine kastje: we winnen eerst zaad en daarvoor bestuiven we het vrouwelijke stempel in de bloem van de moederplant met het stuifmeel van de meeldraden van de vaderplant van een ander ras. Dat is geslachtelijke voortplanting. Vermeeiding door het poten van knollen is geen geslachtelijke vermeerdering van de aardappel.”

Zaadbolletjes

„Zo ontstaan zaadbolletjes en die hebben gemiddeld 300 zaden in zich. Elk zaadje is echter een ander ras, waaruit een ander soort aardappel komt” zegt Könst en als we wat onbegrijpelijk knikken voegt hij daaraan toe: „Als Einstein bij 30 vrouwen een kind had gehad, dan zou daar waarschijnlijk ook geen tweede Einstein bij geweest zijn”.

Nieuwe aardappels telen blijkt geen eenvoudige zaak. De meeste zaden worden gepoot, de aardappels die eruit komen worden gekeurd, een deel wordt bewaard, het volgend jaar weer gepoot, uitgeprobeerd, op verschillende grondsoorten geteeld.

„We sturen dan proefzendingen naar vele landen van de wereld. Ook naar het landbouwinstituut in Wageningen. Daar worden weer proeven genomen. De aardappel moet niet alleen lekker zijn maar ook houdbaar, mag niet te veel verkleuren en moet bestand zijn tegen ziekte. Jaren gaan daarmee heen. Overal krijgen we rapporten van terug, kijk maar, hier uit Algerije, Argentinië, Israël, Egypte, Bangladesj, Polen enz. Aan de

Jan Könst Senior...Meerlanders...

hand daarvan kijken we dan weer of we met zo'n aardappel door moeten gaan”.

De vlot en enthousiast pratende aardappeltelers hebben het druk met hun creaties: „Er zit een grote toekomst in de aardappel. Hier in Nederland wordt er nog steeds veel van gegeten en in het buitenland

neemt de vraag flink toe: geen wonder, want het is een gezond voedsel. Velen de Arabieren al de Nederlandse poot opkopen?”

Vele malen zag boer Jan Könst de vraag flink toe: geen wonder, want het is een gezond voedsel. Velen de Arabieren al de Nederlandse poot opkopen?”

HOLLAND

NIEUWE AARDAPPELRASSEN

epers op tafel

oe. Dat is ook t is goedkoop ist u, dat ai-eenderde van taardappelen

r Kōnst zijn hem ontwik-a, Karel, Ur-

sula, Marfona en Wilja. Ze worden over de hele wereld geteeld en Wilja, de fabrieksaardappel doet het goed in Engeland. Daar is het momenteel 1600 hectaren mee gepoot, plus 250 hectaren voor pootgoed. Er lijkt een groot succes voor weggelegd te zijn.

„We moeten natuurlijk ook veel proeven. Moeder de vrouw kookt

van september tot februari iedere dag een ander soort. Soms eten we daardoor lekker, soms lijkt het ook een mislukking te zijn. Bovendien koken wij dan nog dagenlang in twee pannen met vakjes acht soorten tegelijk. Ook om te proeven.

Had u niet gedacht hè dat er zoveel komt kijken voor een aardappel?”

Milieu

BEVERWIJK — Met de officiële opening van de rioolwater-zuiveringsinstallatie door commissaris der koningin K. de Wit start morgen in Beverwijk een door het bureau Ben Essink georganiseerde milieuvierdaagse. Tijdens deze dagen zullen wethouders en directeurs van Openbare Werken, milieugroepen en waterschapsbesturen worden voorgelicht over de noodzaak en het nut van rioolwaterzuivering. Zaterdag 27 augustus wordt er van 10.00 tot 6.00 uur een open dag gehouden. Voor de basisscholen is een lesbrieff samengesteld. Deze kan worden aangevraagd bij het Hoogheemraadschap afwaterende sluisen in Edam, telefoon 02993-5821.

Pagée-hal

ZANDVOORT — De gemeentelijke sporthal in Zandvoort willen burgemeester en wethouders van deze badplaats vernoemen naar de heer J. van Pagée, die de eerste gemeentelijke sportleraar was en die deze functie 41 jaar heeft bekleed. Tot nu toe heet de hal „sportzaal noord”. Als de gemeenteraad ermee akkoord gaat zal de nieuwe naam „Van Pagée-hal” worden.

Zwarte Ruiter

AALSMEER — De van wicken ontane molen de Zwarte Ruiter in Aalsmeer willen burgemeester en wethouders op de gemeentelijke monumentenlijst zetten. Op deze wijze hoopt men de molen, die in Aalsmeer-Oost tegenover het oude Schiphol staat, voor het nageslacht behouden, hoewel er nog geen restauratieplannen zijn gemaakt.

Buitenmanege

CASTRICUM — AZ-financier Klaas Molenaar moet op last van het gemeentebestuur van Castricum een buitenmanege en terreinafscheidings verwijderen en een tot paardenstal omgebouwde schuur in oude staat terugbrengen. Hij is hiertegen in beroep gegaan bij de gemeenteraad, die zich hier op 25 augustus over moet uitspreken. De woning met schuur en grond, die Molenaar begin dit jaar kocht is gelegen in de Zanderij, een overgangsgebied tussen de duinen en bebouwing, dat van grote landschappelijke waarde wordt geacht. Molenaar wilde bij zijn woning paarden houden en vroeg vergunning voor diverse bouwwerkzaamheden. Dit werd geweigerd omdat de grond de bestemming „tuinderij” heeft. Klaas Molenaar liet de werkzaamheden toch uitvoeren. B en W menen dat de verbouwingen niet voldoen aan „redelijke eisen van welstand”.